

Bergen, 01. mars 2024

Høringsuttalelse 20230975 - Gjenfylling av vann, North Sea Energy Park Bjerkreim ¹

Norges Miljøvernforbund (NMF) går imot omsøkte søknad om gjenfylling av vann, North Sea Energy Park Bjerkreim, og krever søknad avslått.

Omsøkte gjenfylling av vann vil ha svært negative konsekvenser på de berørte vannforekomstene i planområdet og også i vannforekomstene som mottar avrenning fra planområdet.

De berørte vannforekomstene er registrert som beskyttet områdetype Nasjonale laksevassdrag og tilhører beskyttet områdenavn Bjerkreimselva i vassdragsområde Bjerkreimsvassdraget Kyst Sokndal-Ogna. ² 027-20998-L Eikjevatnet som i dag har tilstandsklasse god vil bli sterkt berørt av gjenfylling og endring/regulering i tilrendende deler av denne delen av vassdraget. Ref. Ecofact rapport 781 Konsekvenser for naturmangfold ved etablering av North Sea Energy Park i Bjerkreim kommune. ³

Nasjonale laksevassdrag skal gis svært stor verdi. I dette tilfellet vil denne vurderingen inkludere alle lakseførende strekninger i influensområdet. Det vil si bekkfelt Sauatjørna fra Ljostjørn til Eikesvatnet, nedre del av Villsbekken, Eikesvatnet med utløp samt Fotlandsvatnet.

Disse områdene inngår alle i et viktig økologisk funksjonsområde for produksjon, inn- og utvandring av både laks, sjøaure og ål. Deler av bekkfelt Sauatjørna er et dessuten et viktig område for elvemusling.

Viktige områder for rødlistede arter i kategori sårbar skal gis stor verdi. Eikesvatnet og bekkfelt Sauatjørna vurderes å være viktige områder for ål. Bestandsstatus for i Hetlandsvatnet, Søre Furevatnet og Grastjørna/Aurevatnet er ikke kjent. Det antas likevel at kjerneområdet for ål i Bjerkreims- og Ognavassdraget i hovedsak omfatter hovedstrengen og Konsekvenser for naturmangfold ved etablering av North Sea Energy Park i Bjerkreim kommune Ecofact rapport 781 lavereliggende deler med lett tilgjengelighet fra hovedvassdraget. Hetlandsvatnet, Søre Furevatnet og Grastjørna/Aurevatnet gis derfor middels-stor verdi som funksjonsområde for ål.

Eikesvatnet, Søre Furevatnet, Hetlandsvatnet, Sauatjørna og Ljostjørn vurderes å ha bestander av innlandsfisk (aure/røye) av lokal verdi, noe som tilsvarer middels verdi for innlandsfisk.

Øvrige bekker og tjern, med mindre bestander av innlandsfisk uten spesielle verdier, gis liten verdi.

Det som er viktig å merke seg er at ørret er vertsfisk for elvemuslingen, og derfor vil elvemuslingens

¹ <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=9189&type=V-2>

² <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/027-20998-L>

³ <https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/4c0ebfa4-e01e-4daf-8b42-3334ba7d3e6e/202309759/3436514>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

overlevelsessevne for bekkefelt Sauatjørna være avhengig av fortsatt gode livsbetingelser for ørret oppstrøms av de registrerte forekomstene. Det er i tillegg et spørsmål om kartlegging av forekomster av elvemusling har vært grundig nok til å avklare om det også kan være flere forekomster lengre oppe i elveløpet i denne delen av vassdraget.

Vannforskriften 2000/60/EF tillater i utgangspunktet ikke forringelse av vannkvaliteten innenfor en tilstandsklasse. Vanddirektivet er for tiden under revidering jf Høring – Forslag til endringer i vannforskriften.⁴ Mens de delene som bl.a omfatter inndelingen av vannregioner er ferdigbehandlet er de delene som omfatter endringer i vannforskriftens §12 fremdeles ikke konkludert. Norges Miljøvernforbund viser til vårt høringssvar⁵ der vi i tillegg til å svare på de spørsmål som ble fremsatt i høringen også gjennomgår hvorfor departementets forslag fremdeles ikke er tilstrekkelig til å ivareta ordlyden i 2000/60/EF. NMF viser også til høringssvar fra UIT Norges arktiske universitet i forhold til revidering av vannforskriften.⁶ NMF viser i tillegg til at heller ikke §1 i vannforskriften ivaretar formålsparagrafen i 2000/60/EF.

Vannføringen i Villsbekken vil bli sterkt påvirket i negativ retning. Laks og sjøørret og stasjonær ørret kan vandre helt opp til Vindskartjørna. Vannføringen i Villsbekken vil bli sterkt påvirket dersom Vindskartjørna gjenfylles. Små tilførselsbekker er viktige for yngel av laks- og ørret. Dette vil påvirke alle vannforekomstene fra Eikevatnet med tilførselsbekker i vassdraget oppover i nedslagsfeltet.

Under anleggsperioden vil det, uansett avbøtende eller sikrende tiltak kunne bli stor avrenning av silt og finpartikler som kan skade fiskeyngel og ansvarsarten elvemusling.

Finpartikler fra oppfylte masser vil også kunne spyles ut i vannforekomstene nedenfor flere år etter at tiltaket er ferdig i perioder med stort nedfall. Det er ingen tiltak som sikrer dette. Alle massene som vil benyttes til gjenfylling og utplanering av planområdet vil i hovedsak bestå av fragmenter av sprengstein som på grunn av de skarpe kantene er skadelige for fisk som puster med gjeller og for en sårbar og utsatt art som elvemusling.

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-vannforskriften/id2992564/>

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-vannforskriften/id2992564/?uid=05af5961-2d71-4f13-9372-983708073c9b>

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-forslag-til-endringer-i-vannforskriften/id2992564/?uid=50b45171-3490-4cf4-9242-46bbf4cc5874>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no
Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01
Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

SAMMENDRAG

Norges Miljøvernforbund går klart imot omsøkte planer om gjenfylling av vann, North Sea Energy Park Bjerkreim. Et slikt tiltak vil ha en sterkt negativ miljøkonsekvens for vannforekomstene i planområdet og også for vannforekomstene nedstrøms.

Det omsøkte tiltaket er av en slik karakter at det vil få svært negative konsekvenser for vannforekomstenes tilstandsklasse. Bjerkreimsvassdraget med tilhørende vannforekomster er beskyttet områdetype Nasjonale laksevassdrag. Forekomster med ansvarsarten elvemusling vil bli sterkt berørt, både i forhold til avrenning av silt i både anleggsperioden og i mange år etterpå, og ikke minst så vil forekomstene av elvemusling bli truet av at tilførselsbekken ovenfor vil bli ødelagt for vertsfisken ørret. Elvemuslingen er avhengig av at det finnes vertsfisk oppstrøms ovenfor den leveområde. NMF er i tillegg tvilende til om vassdraget er tilstrekkelig utredet for elvemusling ovenfor de forekomster som er registrert.

Tiltaket er i strid med vannforskriften som skal gjenspeile vanndirektivets (2000/60/EF) ordlyd. Vannforskriftens §12 er for tiden under revidering etter at KLD har fått anført av ESA at deler av vannforskriften ikke er i samsvar med vanndirektivets ordlyd.

Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven må legges til grunn og omsøkte tiltak med gjenfylling av viktige vannforekomster i det beskyttede Bjerkreimsvassdraget må avslås.

Norges Miljøvernforbund krever med dette søknad om gjenfylling av vann, North Sea Energy Park Bjerkreim avslått.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekallv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

